Časopis bohoslovcov
Kňazského seminára svätého Gorazda v Nitre

GORAZD

XXXII. ročník

Leto 2022

Obsah

Úvodník 3
Kronikárove zápisky 4
Taliansko a ďakovná púť Slovákov do Ríma 6
Deň otvorených dverí 10
Nedeľa Dobrého Pastiera 11
Srdečná vďaka 14
Sviatosť birmovania 16
Novokňazi 2022 20
O kňazstve Ježiša Krista 28
Nikodém dnešných dní 30
Pod lampou 32
Aby som hlásal evanjelium... 34
Súťaž 37
Vtipy 38
Noví diakoni 39

© Gorazd časopis bohoslovcov Kňazského seminára sv. Gorazda v Nitre Ročník XXXII., akad. rok 2021/2022
Leto 2022, číslo 2/2022
Periodicita vydávania: trikrát ročne
Názov vydavateľa: GORAZD n.f.
IČO vydavateľa: IČO 35 602 449
Dátum vydania: 1. 6. 2022
Vydávajú: bohoslovci Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave v Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre
Adresa redakcie:
Samova 14, 949 01 Nitra 1
E-mail: gorazd@ksnr.sk
Šéfredaktor: Dominik Brodňan
Zástupca šéfredaktora: Dominik Broniš
Foto a ilustrácie (pokiaľ nie je uvedené inak): Dávid Makáň, archív redakcie, Marek Mucha, Marcel Meluš, pixabay.com,
Grafická úprava: Oto Dokoupil, Rastislav Svitek

Sadzba: Oto Dokoupil
Jazyková úprava: PaedDr. Marta Dukátová
Distribúcia: Christián Kvasňovský, Matúš Bielčík
Imprimatur: Mons. ThDr. Marián Chovanec, pomocný biskup a generálny vikár; BÚ v Nitre, 17. 3. 2004, č. 371/2004
Registrácia: EV 3270/09
ISSN: 1336-4677
Cenzor: Mons. ThLic. Marián Dragúň, BÚ v Nitre, 23. 11. 2018, č. 1232/2018
Bankové spojenie: SK23 0200 0000 0045 9001 6253
Tlač: Varínska tlačiareň
Titulná fotka: vkladanie rúk otca biskupa Petra Beňa pri diakonskej vysviacke v Nitre

Svoj dar pre časopis Gorazd môžete poukázať tu:

Úvodník

Človek súčasného sveta je neustále konfrontovaný s mediálnymi správami, ktoré v nejednom prípade navodzujú dojem, že kresťanstvo zostarlo a stráca svoju niekdajšiu sviežosť. Napriek problémom, s ktorými sa stretáva kresťanský život aj v našej spoločnosti, je potrebné zdôrazniť skutočnosť, že evanjelium je vždy aktuálnou, novou a dobrou novinou, ktorá sa ponúka v tomto svete nie ako alternatíva životného smerovania, ale ako podstatná pravda ľudského bytia, ktoré má svoj pôvod v Bohu, ku ktorému je aj eschatologicky nasmerované. Životná cesta si vyžaduje neustále vzrastanie a posilňovanie vo viere, aby sme sa stávali svedkami Krista a hlásateľmi Evanjelia vo svete, ktorý sa neraz stráca v spleti rozmanitých názorových a myšlienkových prúdov. Nezastupiteľné miesto pri formovaní a prežívaní evanjeliových postojov má novozákonné kňazstvo, ktoré stojí v službe autentického ohlasovania Kristovho slova. V čase kňazských vysviacok si uvedomujeme význam a dosah slov, ktoré Svätý Otec František adresoval kňazom pri príležitosti 160. výročia smrti svätého Arského farára: „Povolanie je nielen nejaká naša voľba, ale ešte viac je to odpoveď na nezištné povolanie Pána.“ (List kňazom, 4. augusta 2019)

Kňazské povolanie je službou Božiemu ľudu, ktorému Kristus prináša čosi úplne nové, seba samého – v Ňom sa objavuje nová možnosť našej pravdivej premeny. Premeny v nového človeka, „ktorý je stvorený podľa Boha v spravodlivosti a pravej svätosti“ (Ef 4,24). Prosme za kňazov, aby prijali kňazstvo tak, ako ho predstavil svätý pápež Ján Pavol II. – ako Kristov dar spoločenstvu.

prof. ThDr. Anton Adam, PhD., vyučujúci v kňazskom seminári

Kronikárove zápisky

Martin Lenhardt, 4. ročník

22. 04. – 01. 05. – Ďakovná púť do Ríma
07. 05. – Deň otvorených dverí
08. 05. – Nedeľa Dobrého Pastiera vo farnostiach našich diecéz

15. 05. – Ďakovný koncert
Nedeľné popoludnie patrilo seminárnej schole cantorum. Počas koncertu odzneli krásne skladby v podaní našich seminaristov pod taktovkou Zdenka Mravca. Počas koncertu sme mali príležitosť vypočuť si krásne duchovné piesne, ktoré zachytili nielen naše uši, ale predovšetkým naše srdcia, ktorých sa tóny hudby spojenej s duchovným priestorom nitrianskej katedrály hlboko dotýkali. Ďakovného koncertu sa okrem rodičov a priateľov seminaristov zúčastnili otcovia biskupi Mons. Viliam Judák a Mons. Peter Beňo.

17. 05. – Relikvie svätého Jána Nepomuckého
V deň liturgickej spomienky na svätého Jána Nepomuckého sme slávili svätú omšu v našej seminárnej Kaplnke svätého Gorazda, pri ktorej nám v jej závere otec špirituál Ľubomír Grega udelil požehnanie s relikviou tohto svätca. Po skončení Eucharistického slávenia sme uložili relikviár s ostatkami svätého Jána Nepomuckého v našej seminárnej kaplnke. Relikvie daroval nášmu semináru J. Em. Dominik kardinál Duka – emeritný pražský arcibiskup.

24. 05. – Prosba o požehnanie úrody
Počas prosebných dní za úrodu sme v našom seminári svätého Gorazda za spevu loretánskych litánií, putovali do seminárnej záhrady, kde otec špirituál Ľubomír Grega spolu s diakonmi prosili dobrotivého Pána Boha o požehnanie pre všetky plody, ktoré sa pestujú na poliach a viniciach.

08. 06. – TE DEUM
Na záver akademického roka sme slávili ďakovnú svätú omšu v Katedrále svätého Emeráma v Nitre, ktorej predsedal otec biskup Mons. Tomáš Galis. Počas tejto slávnostnej svätej omše sme ďakovali Pánu Bohu za všetky dary a dobrodenia, ktoré nám udeľoval počas tohto akademického roka.

Poďakovanie p. upratovačke Ele
Milá pani Ela – dovoľte, aby sme Vám v mene bohoslovcov Kňazského seminára svätého Gorazda poďakovali za vašu prácu, ktorú ste vykonávali v našom spoločenstve. Bolo pre nás veľkým potešením spoznať Vás a veľkou radosťou stretávať Vás počas nášho akademického života. Do ďalších životných krokov Vám prajeme veľa Božích milostí, ochranu Panny Márie a mocné orodovanie svätého Gorazda, patróna nášho seminára. Ďakujeme za Vašu službu a starostlivosť o nás.

Taliansko a ďakovná púť Slovákov do Ríma

František Galis, 4. ročník

V uplynulom roku sme mali na Slovensku veľkú návštevu. V septembri nás navštívil Svätý Otec František. Bola to jeho prvá návšteva Slovenska. Povzbudil nás mnohými hlbokými slovami, myšlienkami, no najmä svojím úsmevom a láskyplným otcovským srdcom. O tejto návšteve sme písali v našom časopise v čísle Vianoce 2021. Naši otcovia biskupi nás Slovákov pozvali na ďakovnú púť do Ríma, ktorá sa uskutočnila od 30. apríla do 1. mája 2022. Aj my, bohoslovci Kňazského seminára sv. Gorazda v Nitre, sme sa zúčastnili tejto ďakovnej púte vo Večnom meste. Využili sme príležitosť vycestovať do Talianska už skôr a navštíviť viaceré požehnané a milostiplné miesta. V tomto článku vám chceme priblížiť našu púť, miesta, kde žili viacerí svätci a my sme na týchto miestach prosili o mnohé milosti pre nás, vás i celý náš slovenský národ. Putovať sme začali už v piatok 22. apríla v podvečerných hodinách a čakala nás dlhá cesta do Talianska.

Našu púť by sme mohli rozdeliť do dvoch častí. Najprv sme putovali po Taliansku a od 27. apríla sme putovali v Ríme. Cestou do Ríma sme navštívili pútnické miesta, ako Baziliku sv. Antona Paduánskeho a Baziliku sv. Justína v Padove. V ďalší deň sme išli do mesta Forli, kde sme navštívili rodisko sv. Peregrína, ktorý je patrónom onkologických pacientov. Cestovali sme cez Loreto, kde sme navštívili Nazaretský domček a slávili sme sv. omšu v Bazilike Panny Márie Loretskej. Neobišli sme ani mesto Assisi. Tu sme navštívili viacero pútnických miest, ako San Damiano, San Rufino, Santa Chiara, Baziliku sv. Františka, Kostol Santa Maria degli Angeli, kde sa nachádza kostolík Porciunkula, v ktorom sa dajú získať úplné odpustky. Presunuli sme sa aj do Rivo di Torto, kde sme videli skromný kamenný príbytok, kde žil sv. František aj s bratmi. Ďalšími miestami boli mesto Nursia, odkiaľ pochádzajú sv. Benedikt a sv. Školastika, pútnické miesto Greccio, odkiaľ pochádza tradícia živých betlehemov a mesto Cascia, kde žila sv. Rita.

Po týchto miestach nás ešte čakala návšteva Večného mesta. V Ríme sme navštívili množstvo sakrálnych priestorov a prešli sme aj cez historické časti Ríma, kde sú známe pamiatky profánneho sveta. Boli sme sa pomodliť v pápežských bazilikách: v Bazilike sv. Pavla za hradbami, Bazilike Santa Maria Maggiore, Lateránskej bazilike a aj v Bazilike sv. Petra. Navštívili sme aj iné miesta, ako Sväté schody, Baziliku sv. Praxidy, Baziliku sv. Kríža v Jeruzaleme a iné baziliky a kostoly. Do niektorých sa nám nepodarilo dostať, lebo sme prišli v poobedných hodinách, počas ktorých Taliani majú oddych. Jeden deň v Ríme sme mali individuálny program, kedy mohol ísť každý bohoslovec na tie miesta, ktoré túžil navštíviť. Tento čas vo Večnom meste bol pre nás veľkým požehnaním. Na záver celej púte sme sa pridali ku niekoľkým tisícom Slovákov na ďakovnej púti. Boli sme v aule Pavla VI., kde sa nám prihovoril Svätý Otec František. Po audiencii sme mohli sláviť svätú omšu ako jedna rodina pri oltári nad hrobom sv. apoštola Petra v hlavnej lodi Baziliky sv. Petra spolu so všetkými prítomnými Slovákmi. Po tejto svätej omši sme sa vydali na cestu domov.

Do Nitry sme dorazili 1. mája v ranných hodinách. Pred obedom sme slávili svätú omšu, pri ktorej sme ďakovali Pánovi za túto púť.

Deň otvorených dverí

Ján Mikuško, 1. ročník

V sobotu 7. mája sa v našom Kňazskom seminári sv. Gorazda po dlhých dvoch rokoch organizovalo krásne podujatie Deň otvorených dverí. Počet návštevníkov prevýšil očakávania každého seminaristu. Program začínal ráno od 10.00 hod. slávnostným otvorením brán seminára pánom rektorom. Iným spôsobom ako svätou omšou sa ani nedalo pokračovať. Svätú omšu taktiež celebroval pán rektor a homília, ktorú si pre nás pripravil, bola venovaná predovšetkým mladším návštevníkom, ktorých prišlo tento rok mnoho. Po svätej omši si návštevníci mohli pozrieť priestory nášho seminára. Po vyčerpávajúcej exkurzii sme našich hostí ponúkli chutným obedom v priestoroch seminárnej jedálne. Tento rok sa o kultúrny program postarali naši bratia propedeuti. Ich scénky, poprepletané súťažami, sa niesli v téme *„Pripravme cestu Pánovi“*. Motívom scénok bola história kňazského seminára a poukázanie na nášho Kráľa a Pána. Okrem bratov z prvého ročníka sa zapojili do programu aj starší bratia z druhého a tretieho ročníka. Náš spoločný čas sme zakončili v Kaplnke svätého Gorazda eucharistickou adoráciu spojenou so slávnostným požehnaním. Reakcie návštevníkov boli povzbudzujúce a my sa z nich veľmi tešíme.

Nedeľa Dobrého Pastiera

Banskobystrická diecéza

V nedeľu 8. mája sa naša Banskobystrická diecéza rozhodla navštíviť srdce diecézy, Banskú Bystricu. K 13 bohoslovcom sa pridal aj otec špirituál Ľubomír Grega. Svoju návštevu sme začali spoločnou svätou omšou o 9.00 hod. v Katedrále sv. Františka Xaverského, patróna diecézy. Omšu celebroval otec špirituál Grega a jeho homília sa niesla v duchu potreby modlitby za nové povolania do Pánovej vinice. Po svätej omši sa naše kroky upriamovali na ďalšiu svätú omšu, teraz už vo farskom Kostole Nanebovzatia Panny Márie. Homíliu mal náš diakon, dp. Jozef Mikuláš, ktorá bola predovšetkým adresovaná deťom, s motívom Krista, Dobrého Pastiera. Dostalo sa nám rodinného prijatia a rozhovorov od farníkov a kňazov. Po výdatnom obede sme pokračovali v adorácii za nové duchovné povolania. Po modlitbe sme išli navštíviť aj Biskupský úrad v Banskej Bystrici, kde sme opäť pocítili prijatie. Na Biskupskom úrade totiž slúži aj Kongregácia sestier Božského Vykupiteľa, ktorá predtým slúžila v Kňazskom seminári v Badíne. Aj touto návštevou sme oslávili Jubilejný rok, ktorý slávime v našej diecéze pri príležitosti výročia svätorečenia nášho diecézneho patróna sv. Františka Xaverského.

Nitrianska diecéza

Prvá polovica nitrianskych bohoslovcov spolu s pánom vicerektorom strávila nedeľu vo farnosti Topoľčianky, kde sme svoj program začali svätou omšou v Kostole Povýšenia sv. Kríža v Hostí a následne svätou omšou vo Farskom kostole sv. Kataríny Alexandrijskej v Topoľčiankach. Chutný obed pripravili rehoľné sestry z Kongregácie Milosrdných sestier sv. Kríža, za čo im patrí veľká vďaka. Našu návštevu farnosti sme zakončili adoráciou za nové kňazské a rehoľné povolania vo farskom kostole. Ďakujeme pánovi farárovi Mons. Jozefovi Daškovi, starostovi obce Hostie a všetkým veriacim za vrelé privítanie vo farnosti.

Druhá polovica nitrianskych bohoslovcov s pánom rektorom navštívila farnosť Zlaté Moravce, kde slávili tri sväté omše vo Farskom kostole sv. Michala archanjela. Po svätých omšiach mali možnosť stretnúť sa s miestnymi farníkmi a porozprávať sa s nimi o živote v našom seminári a zároveň sa povzbudiť v duchovnom živote. Taktiež sa stretli na farskom úrade s pánom farárom Petrom Štálnikom a pánom kaplánom Michalom Zajacom. Bohoslovci od nich dostali pozvanie na výborný obed, po ktorom návštevu farnosti zakončili adoráciou za nové kňazské a rehoľné povolania. Ďakujeme pánovi farárovi a veriacim za prijatie.

Žilinská diecéza

My žilinskí bohoslovci, spolu s pánom prefektom, sme strávili Nedeľu Dobrého Pastiera vo farnosti Skalité v dekanáte Čadca. Program sa začal už v sobotu večer svätou omšou vo Farskom kostole sv. Jána Krstiteľa, po ktorej sme mali možnosť stráviť večer s miestnymi kňazmi.V nedeľu sme program odštartovali tromi svätými omšami v ranných hodinách, na ktorých zazneli aj svedectvá seminaristov, ktorí sa podelili o svoj príbeh povolania. Po svätých omšiach sme sa na chvíľu porozprávali s miestnymi farníkmi, a potom sme sa presunuli na obed do rodín, kde sme zažili vrelé rodinné prijatie od farníkov. Počas obedu sme zažili inšpirujúce rozhovory, častokrát plné smiechu, na ktoré isto nezabudneme.

Po výbornom obede v rodinách sme sa presunuli na futbalový zápas bohoslovci verzus miništranti z farnosti Skalité, ktorý bol silami veľmi vyrovnaný.

Na záver našej návštevy farnosti sme sa pomodlili slávnostné spievané vešpery, ktorým predsedal náš diecézny biskup Mons. Tomáš Galis. Po skončení vešpier sme sa zúčastnili večere s pánom biskupom, pánom farárom Martinom Danišekom a s pánom starostom obce Skalité. Všetkým úprimne ďakujme za vrúcne privítanie, veselé rozhovory a bohatú účasť veriacich.

Srdečná vďaka

Peter Pánis, 3. ročník

Kňaz je človekom mnohých polí pôsobnosti. Je členom farskej, duchovnej i svetovej rodiny veriacich. Je ten, ktorý sa modlí za iných a usmerňuje ľudské srdce k Božiemu. Nielen farnosť, ale aj kňazský seminár má veľké osobnosti – duchovných otcov, ktorí sú požehnaním, radosťou i vzorom k nasledovaniu. Takýmto človekom je náš otec špirituál Ľubomír Grega, ktorý po ťažkej 25-ročnej práci na dušiach seminaristov odchádza z kňazského seminára do vytúženej farskej pastorácie.

Pokúsim sa zhrnúť jeho doterajšiu službu do pár „stručných“ bodov:

- Pochádza z malebnej dedinky z východného Slovenska – Nižný Slavkov.
- Teológiu študoval v kňazskom seminári v Bratislave a jeho prvé kaplánske pôsobenie bolo vo farnosti Martin (1994-1997). Už vtedy sa prejavil ako horlivý spovedník ľudských duší, pretože ročne vyspovedal až neuveriteľných 9 997 duší.
- Stal sa farským administrátorom v Selciach (1997), ale nevydržal dlho, pretože bol povolaný, v tom istom roku, do ťažkej služby špirituála Kňazského seminára sv. Františka Xaverského v Badíne a od roku 2019 pôsobil ako špirituál v Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre.
- Od tohto leta pokračuje vo svojej dušpastierskej službe v novej farnosti Opatovce nad Nitrou.

Keby sme obmedzili jeho činnosť len na duchovnú službu (napr. svätá spoveď, duchovné rozhovory, povzbudenia,...) – klamali by sme. Dobrovoľne prijal ďalšiu službu – seminárneho záhradníka, ktorý od Badína až po Nitru udržiaval seminárnu zeleň na „vymedzenom“ mieste. Aj tu sa prejavovala jeho trpezlivosť a pracovitosť. Musím skonštatovať, že jeho slová sú pretavené do skutkov – je skutočne duchovným otcom na plný úväzok.

Drahý náš otec špirituál, vyslovujeme Vám úprimné Pán Boh zaplať za Vašu duchovnú službu pre naše duše. Ale aj za mnohé povzbudenia, prednášky, odslúžené sväté omše, smiech, ktorý sa neustále nesie chodbami seminára i za rady, ako byť skvelým Kristovým služobníkom. Nech Vám to všetko náš Nebeský Otec mnohonásobne vynahradí. Vyprosujeme Vám z úprimného srdca, nech Vás Pán sprevádza milosťami, nech Vás obdarí pevným zdravím, pokojom, radosťou a darmi Ducha Svätého. Samozrejme, nech je Mária pre Vás aj naďalej neustálym vzorom služby pre iných. Aj naďalej ohlasujte radostnú zvesť o Božom kráľovstve a posväcujte svoj nový zverený Boží ľud.

Otec Ľubomír s jeho nástupcom, otcom Petrom Jandurom

Sviatosť birmovania

Adam Štefanec, 5. ročník

„Ak nás pri krste Duch Svätý ponára do Krista, pri birmovaní je to Kristus, ktorý nás naplňa svojím Duchom, posväcujúc nás ako svojich svedkov, účastných na rovnakom princípe života a misie, podľa plánu nebeského Otca. Svedectvo vydávané pobirmovanými dáva najavo ich prijatie Ducha Svätého, ako aj poddajnosť jeho kreatívnej inšpirácii.“ (pápež František, Prvá katechéza o birmovaní, 23. máj 2018)

Pojem a pôvod sviatosti birmovania

Sviatosť birmovania je v poradí siedmich sviatostí Cirkvi vždy uvádzaná ako druhá. Je teda odlišná od krstu, a preto nie je správne hovoriť o tom, že je nejakým jeho zavŕšením alebo naplnením, aj keď je pravdou, že birmovanie posilňuje a spečaťuje sviatostný život, ktorý sa začína krstom.

Birmovanie je súčasťou troch iniciačných sviatostí, čo znamená, že jej prijatie súvisí s procesom úplného začlenenia kresťana do spoločenstva Cirkvi. Od krstu sa líši tak obradom, ako aj obsahom: jej vyslúženie spočíva vo vkladaní rúk a pomazaní svätým olejom – krizmou, jej obsahom je prosba o pôsobenie Ducha Svätého v tom, kto je birmovaný.

Ako pri krste, aj pri sviatosti birmovania hľadíme na osobu Ježiša Krista: Ježiš má prímenie Kristus, čo znamená „pomazaný“. Je teda Mesiášom a Božím Synom. Mocou Ducha Svätého sa stal človekom a v moci Ducha zjavil tomuto svetu Otcovu tvár, teda ohlasoval Božie kráľovstvo. Práve titul Kristus dáva pomenovanie všetkým, ktorí ho nasledujú: kresťania; ako to dosvedčujú aj Skutky apoštolov textom: „V Antiochii učeníkov prvýkrát nazvali kresťanmi.“ (Sk 11, 26) Teda aj tí, čo nasledujú Ježiša Krista, sú pomazaní Duchom Svätým a označení jeho pečaťou (znakom; gr. sphragis).

V tomto kontexte sa stretávame s dôležitou praxou prvej Cirkvi: úplné pripodobnenie sa Kristovi sa deje v niekoľkých stupňoch: kým pri krste, znovuzrodení pre nový život v Kristovi, sa dôraz kládol na „zrodenie z vody“, „zrodenie z Ducha“ sa spája s vkladaním rúk a pomazaním.

Svätý Lukáš vo svojom dvojdiele *Evanjelium* a *Skutky* často zdôrazňuje pôsobenie Ducha Svätého a jasne odlišuje aj veľkonočné udalosti Pána Ježiša od zoslania Ducha Svätého, ktoré považuje za eschatologické, čím dáva akýsi základ tomu, aby sa kresťanská iniciácia konala dvomi samostatnými, hoci súvisiacimi, obradmi: obmytím vodou a vkladaním rúk.

Základný biblický text, ktorý potvrdzuje túto prax, sa nachádza v Sk 8, 14-17: „Keď sa apoštoli, ktorí boli v Jeruzaleme, dopočuli, že Samária prijala Božie slovo, vyslali k nim Petra a Jána. Oni ta zašli a modlili sa za nich, aby dostali Ducha Svätého, lebo na nikoho z nich ešte nezostúpil; boli iba pokrstení v mene Pána Ježiša. Potom na nich vložili ruky a dostali Ducha Svätého.“

Cirkevní otcovia o birmovaní

Najstarší popis obradu birmovania nachádzame v diele Hipolyta (Traditio apostolica 21) a u Tertuliána. Sú to texty z konca druhého a začiatku tretieho storočia.

V niektorých cirkevných obciach (v Sýrii a Palestíne) boli známe aj predkrstné pomazania a pomazania bezprostredne po krste, Hipolyt pozná aj pomazanie, ktoré je vyhradené biskupovi. Je spojené s vkladaním rúk a s pomazaním hlavy. Pri vkladaní rúk sa biskup modlí:

„Pane Bože, ty, ktorý si týchto (pokrstených) urobil hodnými odpustenia hriechov kúpeľom znovuzrodenia Ducha Svätého, zošli na nich svoju milosť, aby ti slúžili podľa tvojej vôle.

Lebo tebe patrí sláva, Otcovi i Synovi i Duchu Svätému, vo svätej Cirkvi teraz i na veky vekov. Amen.“ (Traditio apostolica 21)

Tertulián pozná poradie: kúpeľ vo vode, pomazanie krizmou a potom vkladanie rúk. Pričom kúpeľu vo vode priraďuje odpustenie hriechov, ktoré je počiatkom živého vzťahu s trojjediným Bohom a vkladanie rúk podľa neho zvoláva silu Ducha Svätého.

Cyril Jeruzalemský hľadá analógiu sviatostí v živote Ježiša: ako bol najprv pokrstený vo vodách Jordánu a keď vystúpil z vody, zaznel nad ním Otcov hlas, čo je krst Duchom Svätým, aj kresťania po krstnom kúpeli prijímajú ešte pomazanie Duchom. A tu vysvetľuje, že ako bol Kristus pokúšaný na púšti diablom, ale pokušeniu odoláva, aj pomazanie Duchom pri birmovaní posilňuje kresťana v boji so zlom. Je totiž vyzbrojený duchovnými zbraňami a darmi Ducha Svätého: pravdou, spravodlivosťou, vierou, spásou a Božím slovom.

Hieronym okolo roku 380 píše: „Nepopieram, že je v Cirkvi zvykom, aby biskup cestoval za tými, ktorých kňazi a diakoni pokrstili niekde ďaleko od veľkých miest. Cestuje za nimi preto, aby na nich vkladal ruky a zvolával na nich svätého Ducha.“

Ambróz z Milána týmito sviatosťami krstu a birmovania ohraničuje kresťanskú iniciáciu: krst je počiatok a birmovanie záverečným potvrdením, spečatením v Duchu Svätom.

Svätý Augustín rovnako pozná pomazanie po krste a iné pomazanie, ktoré je spojené s vkladaním rúk a je vyhradené biskupovi.

Birmovanie ako súčasť kresťanskej iniciácie

V súlade s apoštolskou konštitúciou Pavla VI. Divinæ consortium naturæ možno vidieť istú analógiu medzi tým, čo sa odohráva na jednej strane v prirodzenom živote človeka, v tajomstve Krista i v tajomstve Cirkvi a na druhej strane vo sviatostnej rovine procesu narodenia, rozvíjania a dozrievania, ktorým je kresťanská iniciácia:

1. Aj prirodzený život človeka je spojený s týmito tromi úsekmi narodenia, rozvíjania a rastu. V nadprirodzenom živote kresťana môžeme vnímať to, že práve tri sviatosti iniciácie posväcujú tieto momenty duchovného života: vo sviatosti krstu sa rodíme z vody a Ducha Svätého a vstupujeme do spoločenstva Cirkvi; vo sviatosti birmovania nás Duch Svätý rozvíja a posilňuje, aby sme celým životom svedčili o Kristovi a vďaka Eucharistii rastieme nielen vo viere, ale i v dokonalom vzťahu s Ježišom, ktorý bude naplnený vo večnosti.

2. V tajomstve Ježišovho života je mimoriadne viditeľné pôsobenie Ducha Svätého: ako je Boží Duch prítomný pri stvorení sveta (Gn 1, 2), v Božom dychu, ktorý oživuje človeka (Gn 1, 27), tak je prítomný aj pri zrodení Božieho Syna z lona Panny (Lk 1, 35). V plnosti tohto Ducha Ježiš prijíma pomazanie pre mesiášsku službu a koná ju, aby napokon vydal na smrť sám seba v obete, ktorá sa neustále sprítomňuje v slávení Eucharistie.

3. Tajomstvo Cirkvi je rovnako ako tajomstvo Ježišovho života spojené s pôsobením Ducha: Cirkev sa rodí pri prijatí Ducha Svätého, v jeho sile začína svoje poslanie a svedectvo o Kristovom zmŕtvychvstaní a ním sa buduje, pretože Duch Svätý umožňuje Božiemu slovu, aby rástlo a prinášalo úrodu, Duch Svätý posilňuje apoštolov, aby opakovali to, čo konal Ježiš, Duch Svätý vytvára jednotu medzi bratmi a zhromažďuje Cirkev pri slávení liturgie.

Celý nadprirodzený život človeka je teda podobný jeho prirodzenému životu, ale i tajomstvu Ježiša Krista a tajomstvu Cirkvi v rovine zrodenia, rozvíjania a dozrievania, čo je viditeľné aj v postupnom prijímaní sviatostí kresťanskej iniciácie. Sviatosť birmovania, ako vlastná sviatosť prijatia osobitnej Božej milosti a darov Ducha Svätého, teda tvorí stred kresťanskej iniciácie, medzi zrodením v krste a plnej zrelosti, ktorá sa prejavuje účasťou na eucharistickej obete.

Birmovný rodič

Vysluhovanie sviatosti birmovania má mať sviatočný a slávnostný ráz. Preto by sa birmovanie malo vysluhovať v spoločenstve miestnej Cirkvi a ich príbuzných a priateľov.

Podľa starobylej tradície má mať každý birmovanec birmovného rodiča, ktorý ho privedie k prijatiu sviatosti birmovania.

Katechizmus Katolíckej cirkvi uvádza: „Pre birmovanie, takisto ako pre krst, majú kandidáti hľadať duchovnú pomoc birmovného otca alebo birmovnej matky. Aby lepšie vynikla jednota oboch sviatostí, mala by to byť tá istá osoba ako pri krste.“

Podmienky na birmovného rodiča sú tie, aby bol dostatočne zrelý na plnenie tejto úlohy a aby bol katolík, zasvätený krstom, birmovaním a Eucharistiou.

NOVO KŇAZI 2022

NITRIANSKA DIECÉZA

JOZEF KOPÁČ
Oščadnica

RADOSLAV LENČÉŠ
Močenok

MIKULÁŠ ŠURÍN
Sereď

BRANISLAV VALKOVIČ
Tlmače

BANSKO-BYSTRICKÁ DIECÉZA

JOZEF MIKULÁŠ
Pukanec

ŽILINSKÁ DIECÉZA

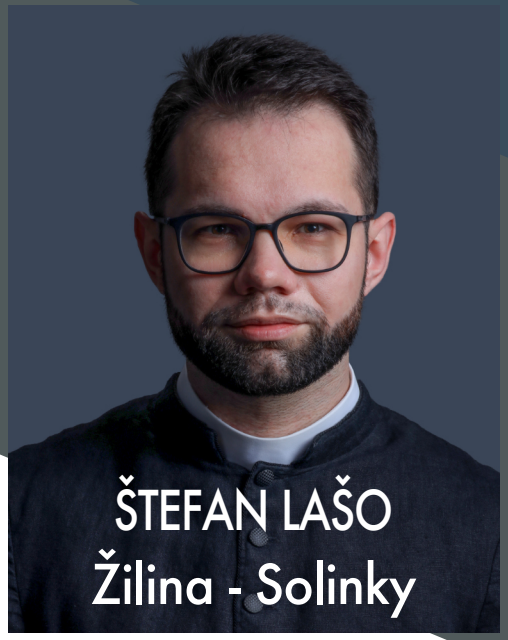

ŠTEFAN LAŠO
Žilina - Solinky

Jozef Kopáč

Ako by si chcel šíriť evanjelium ako kňaz?

Spôsob, akým by som chcel šíriť evanjelium, veľmi úzko súvisí so spôsobom, ako sa radostná zvesť dotýka jednotlivých oblastí môjho života. Myslím si, že dnešný svet je poznačený smútkom, strachom nielen z dneška, ale ešte viac zo zajtrajška. Ako kresťania v tom máme mať jasno. Pre nás je život ako most, ktorý nás má priviesť do nebeskej slávy.

Sláva nebeského života prišla k nám prostredníctvom Ježiša Krista. Jeho posolstvo, skutky a zázraky prinášajú radostnú zvesť (evanjelium) do života človeka. Boh vstúpil do dejín a vybral si ľudí, ktorí ním inšpirovaní zapísali to, čo im i nám chcel zjaviť. Pre mňa je to pretvárajúca láska Boha Otca, ktorá jemne vstupuje do života a necháva priestor pre slobodné rozhodnutie. Jadrom evanjelia je ponuka prijať Božiu lásku a žiť radostný život, ktorý má zmysel a cieľ. Božia láska vystupuje z evanjelia na každej strane a dotkla sa i mňa.

Pri spätnom pohľade na svoju krátku životnú históriu sa často pýtam, čím som si zaslúžil pozornosť Nebeského Otca. Odpoveď je vskutku jednoduchá. Povedal som Bohu svoje áno a tým som mu dal priestor, aby sa realizoval. Viem, že život prináša i ťažké chvíle. Avšak pri prekonávaní prekážok nie som na ne sám. Pri čítaní jednotlivých evanjeliových správ môžeme badať neporozumenie Ježiša u ľudí i samotných učeníkov. Ježiš ich neposlal preč. Tak ani nás neposiela preč, ale trpezlivo vychádza k nám.

Ako kňaz chcem šíriť evanjelium svojím životom. Prinášať do života veriacich prítomnosť Nebeského Otca cez vysluhovanie sviatostí, slávenie Eucharistie, ohlasovanie radostnej zvesti. Je to láska, s akou sa skláňa Ježiš a pomáha mi v každodennom živote. Vnímam to v bežných situáciách, stretnutiach, rozhovoroch a túto skúsenosť chcem odovzdávať ďalej.

Mikuláš Šurín

Čo Ti počas diakonskej služby prinášalo najväčšiu radosť a na čo sa najviac tešíš v kňazskej službe?

Počas mojej diakonskej služby som sa tešil z každej príležitosti slúžiť. Najväčšiu radosť mi prináša diakonská služba pri liturgii, ktorej súčasťou v niektorých prípadoch bola aj možnosť sa prihovoriť v rámci homílie. Rád približujem ľuďom Božie Zjavenie Ježiša Krista, ktoré je obsiahnuté aj v bohoslužbe slova, aj v bohoslužbe obety. Okrem toho som vždy rád, keď môžem byť vysluhovateľom dvoch zdanlivo protichodných skutočností v ľudskom živote: krstu a pohrebu. Pri krstoch prežívam veľkú radosť z narodenia nového Božieho dieťaťa do Cirkvi, novozákonného Božieho ľudu. Ježiš Kristus obmýva vo vodách krstu tohto človeka, ktorý je stvorený na Boží obraz a do jeho životnej služby mu dáva tento veľký dar hodnosti Božieho dieťaťa a s tým aj súvisiace Božie kráľovstvo. Pri pohrebe si veľmi vážim príležitosť povzbudiť pozostalých útechou, ktorou je sám Ježiš Kristus a jeho evanjelium. Smrť do života prináša zmenu, ktorá zasiahne každého človeka. Zosnulému premieňa život z časného na ten večný a pozostalým prináša možnosť zhodnotiť svoj vlastný vzťah k Bohu aj k blížnym, keď sú konfrontovaní so skutočnosťou smrti a večného života.

S kňazským svätením mi pribúdajú aj ďalšie možnosti slúžiť, z ktorých sa najviac teším na slávenie Eucharistie. Prinášať na oltári eucharistického Ježiša Krista pod spôsobom chleba a vína mi predovšetkým pripomína, že Ježiš Kristus Veľkňaz sa obetoval na oltári kríža, aby vykúpil všetkých ľudí. Následne vstal z mŕtvych a je večným Kňazom, na ktorého kňazstve budem mať aj ja účasť už nielen skrze krstné kňazstvo, ale aj prostredníctvom služobného kňazstva. V každej svätej omši sa tajomstvo Kristovej smrti a zmŕtvychvstania aktualizuje. Toto vo mne vzbudzuje veľkú bázeň, ale zároveň aj radosť, že možnosť slúžiť svätú omšu sa onedlho zverí aj mne.

Radoslav Lenčéš

Ako kňaz budeš môcť každý deň prinášať živého Boha na oltár. Ako vnímaš toto poslanie kňaza v dnešnom svete?

Svätá omša je absolútnym stredom kňazského života. Je srdcom, alebo skôr by som povedal zlatým pokladom každého kňaza. V Eucharistii sa nám dáva celý živý Kristus. A ja ako kňaz sa ho môžem dennodenne dotýkať a prinášať ho ľuďom. Vysvätený kňaz je nenahraditeľný, pretože to, čo robí, robí in persona Christi, reprezentuje nášho Pána, ktorý je súčasne obetou, ale aj obetujúcim. Slávenie svätej omše je pre kňaza najväčšia modlitba, akú sa môže za svojich veriacich a so svojimi veriacimi modliť, alebo by som skôr povedal sláviť, pretože Eucharistia sa slávi. A na toto sa ako kňaz najviac teším, že môžem sláviť svätú omšu, že môžem prinášať živého Boha na oltár, prinášať ho do tohto sveta. Nič ma tak v seminári nenapĺňalo ako každodenná svätá omša a večerné adorácie pred Najsvätejšou sviatosťou. Myslím si, že láska k Eucharistii je veľmi dôležitým bodom pri rozlišovaní každého kňazského povolania. Môžem povedať, že moje povolanie sa začalo v siedmich rokoch, keď som ako ešte malý chlapec začal miništrovať. Vždy som sa tešil na svätú omšu, že ako miništrant môžem pomáhať kňazovi, že som tak blízko oltára, a tak blízko toho veľkého tajomstva, keď sa nám celý živý Boh dáva v tej jednej malej hostii, v tom malom kúsku chleba. A teraz ako kňaz ju budem môcť denne sláviť. Je to veľký a nezaslúžený dar a veľmi zaň Pánu Bohu ďakujem, že si ma povolal do tejto služby. Kňazom bol zverený veľký dar, a preto by si ho mali veľmi ceniť.

Branislav Valkovič

Aká je podľa teba najdôležitejšia ľudská cnosť, ktorou by mal kňaz oplývať?

Na túto otázku sa nedá odpovedať iba vymenovaním jednej cnosti a jej opísaním. Podľa môjho názoru by mal mať kňaz veľa cností, ktoré na seba nadväzujú a spolupracujú spolu. Veľmi pekné myšlienky na tému o cnostiach kňaza nájdeme v apoštolskej exhortácii Menti nostrae od pápeža Pia XII. Ale ak by som mal vymenovať tú jednu, tú najdôležitejšiu, tak by to bola ľudskosť. Čo je to ľudskosť? Je to byť človekom. Keď sme človekom, vtedy vieme správne posúdiť situáciu a aj človeka, ktorý ku nám prichádza. Ak sme človekom, vieme sa vcítiť do situácie tých, ktorí za nami prídu, pretože ich trpezlivo vypočujeme, a keď spoznáme, čo prežívajú, ukáže sa nám riešenie, ako im pomôcť alebo ako ich nasmerovať a povzbudiť. Ľudskosť znamená aj odľahčovať napäté situácie humorom, ale aj povzbudzovanie a dodávanie nádeje v ťažkých situáciách. Ľudskosť znamená aj pokoru. Kňaz si má byť vždy vedomý, že je krehký a slabý človek s chybami. Aj tie by mal poznať a vždy sa za ne ospravedlniť, ak vďaka nim zlyhá. Ak má kňaz ľudskosť, nebude sa nad veriacich, ku ktorým bude poslaný, vyvyšovať a myslieť si, že je niekto viac, pretože je kňazom. Ľudskosti sa učíme odmalička a máme možnosť ju zdokonaľovať s pomocou Božej milosti po celý život. Prajem sebe aj všetkým kňazom, aby sme boli ľudskými pastiermi, ktorí poznajú svoje ovce.

Štefan Lašo

Tvoj obľúbený svätec je don Bosco. V čom ťa, ako budúceho kňaza, najviac inšpiruje?

V osobe don Bosca ma inšpiruje jeho rozvíjajúci sa vzťah s Pánom. Spôsob, akým hľadal cestu k povolaniu. Bola to cesta naplnená tajomným Božím hlasom, predovšetkým prostredníctvom snov. On tieto veci vnímal a snažil sa ich vložiť do svojho prežívania. Prešiel náročnou cestou, nepochopením a aj odmietaním zo strany autorít. Napriek týmto prekážkam si zachoval úctu k Cirkvi a urobil všetko pre jej jednotu.

Don Bosco sa naučil na človeka pozerať neobyčajným spôsobom. Dokonca si dovolím povedať, že sa na človeka pozeral Božími očami. Sústredil sa na to, aby sa z každého jednotlivca vytiahlo čo najviac dobrého.

Nádhera takejto duchovnosti pracuje predovšetkým v budovaní vzťahu s Bohom – Otcom prostredníctvom priateľstva s Ježišom a Máriou. Nekoncentruje sa na hriech. Netočí sa okolo problémov. Pravidelnou sviatosťou zmierenia a svätým prijímaním ich jednoducho odpratáva z cesty. Po ceste k Otcovi buduje Božie kráľovstvo tu na zemi.

Popri hlbokej duchovnosti a mnohým dosvedčeným zázrakom vnímam v jeho prežívaní hlboký racionálny základ. Rozum a srdce tu kráčajú ruka v ruke a vôbec si neprotirečia.

Bol to muž poriadku a hlbokej viery. Mal radostné srdce. No predovšetkým to bolo srdce otvorené pre nové veci. Na začiatku mojej cesty kňazstva je pre mňa práve v týchto drobnostiach obrovskou inšpiráciou. Inšpiráciou k ochote počúvať Boží hlas a nasledovať Jeho vôľu. Aj prostredníctvom vôle predstavených.

Jozef Mikuláš

Za krátky čas budeš sláviť svoju prímičnú svätú omšu. Aký formulár svätej omše použiješ? Prečo?

Formulár svätej omše som sa rozhodol zvoliť o Božom milosrdenstve, ktoré ma fascinuje a inšpiruje. Aj z tohto dôvodu som sa snažil v mojej záverečnej diplomovej práci upriamiť pozornosť práve k Božiemu milosrdenstvu v živote a učení pápeža Františka.

Vnímam, že každý kňaz je Božím spolupracovníkom a zároveň cez neho je sprostredkované milosrdenstvo – nekonečné objatie nášho Nebeského Otca. A toto Otcovo objatie môžeme pociťovať najmä vo sviatosti zmierenia. Človek, ktorý zakúsi milosrdenstvo, sa mení a stáva sa milosrdným. I ja som v mnohých životných momentoch pocítil obrovské Otcovo objatie, Otcovo prijatie a jeho lásku. Pocítil som obrovskú silu milosrdenstva, a preto chcem Pánovo milosrdenstvo vo svojej kňazskej službe ospevovať naveky; po všetky pokolenia hlásať svojimi ústami jeho vernosť (Ž 89,2), a ako kňaz neustále sprostredkúvať Božie milosrdenstvo všetkým, ku ktorým budem poslaný.

Svoje poslanie a službu ako budúceho kňaza, na ktorú sa teším, vidím aj v skúsenosti apoštola Pavla: Boh si ma vybral, Boh mi dôveruje, Boh mi dal dôveru, povolávajúc ma, napriek tomu, že som hriešnikom, aby som bol jeho spolupracovníkom na tom, aby sa jeho milosrdenstvo stalo realitou, bolo účinné a prístupné na dotyk ruky.

O kňazstve Ježiša Krista

Mikuláš Šurín, 6. ročník

V čase diakonských a kňazských svätení sa častejšie môžeme zamýšľať nad otázkou, kto je vlastne kňaz a čo, respektíve kto robí kňaza kňazom.

S prvými zmienkami o kňazstve sa stretávame v Starom zákone. Nachádzame tu predovšetkým dva druhy kňazstva. Prvé je podľa radu Melchizedechovho a druhé podľa radu Léviho. Melchizedech sa spomína ako kňaz a kráľ v knihe Genezis. Keď sa Melchizedech stretáva s Abrahámom, tak prináša obetu chleba a vína, pričom požehnáva Abraháma. Nie je známe, kto je Melchizedechovým otcom a odkiaľ vlastne prichádza. To evokuje, že práve Pán mu zveruje kňazstvo a jeho kňazstvo je večné. Toto Melchizedechovo kňazstvo je najbližším predobrazom, ktoré nachádzame v Starom zákone ku kňazstvu Ježiša Krista. Druhým kňazstvom, ktoré sa spomína v Starom zákone, je levitské kňazstvo. Toto kňazstvo bolo založené na odovzdávaní kňazstva z otca na syna. Leviti mali za úlohu vzbudzovať v Božom ľude, Izraeli, povedomie o tom, že sú kňazským ľudom. Túto službu robili skrze rozlišovanie Božej vôle, službu vyučovania Božieho zákona a obetami v chráme. Levitské kňazstvo bolo hierarchické a členilo sa na tri stupne. Najnižším stupňom boli leviti, ktorí mali na starosti slúžiť v chráme prostredníctvom pomáhania kňazom v ich službe. Ďalším stupňom boli kňazi, ktorí vykonávali službu a aj obety v chráme. Najvyšší stupeň zastával veľkňaz, ktorý bol vyvolený spomedzi kňazov. Všetci leviti pochádzali z kmeňa Léviho a kňazi a veľkňaz patrili do Áronovho rodu, ktorý patril pod tento kmeň. Toto kňazstvo však bolo nedokonalé. Nedokázalo vykúpiť ľudstvo z hriechu a navrátiť mu plné spoločenstvo s Bohom. Preto prichádza Ježiš Kristus, večný Veľkňaz, ktorý je pravým Bohom a pravým človekom zároveň. On je dokonalým Prostredníkom medzi Bohom a ľuďmi. Ježiš ku svojej božskej prirodzenosti prijal aj ľudskú prirodzenosť. V tom momente plne prijíma aj svoje kňazstvo, ktoré mu zveruje Otec. Jeho kňazstvo je bytostnou skutočnosťou, ktorá trvá naveky. Svoje kňazstvo realizoval pri svojej obete na kríži. On, kňaz, obetuje na oltári, ktorým je kríž, obetu Otcovi, ktorou je on sám, a tak nás vykupuje z otroctva hriechu. Dáva nám možnosť do našej životnej služby prijať v slobode hodnosť Božích detí.

Ježiš Kristus, Veľkňaz, ktorý je aj hlavou Cirkvi, ktorá je Kristovým mystickým telom, tak dáva jej údom, členom, tiež účasť na svojom kňazstve. Prvou formou kňazstva, ktorou má Boží ľud bytostnú účasť na Kristovom kňazstve, je všeobecné alebo vnútorné kňazstvo (inak sa nazýva aj univerzálne alebo krstné kňazstvo). Vnútorným kňazstvom sa nazýva preto, pretože každý veriaci, keď prijíma krst, tak sa týmto kňazstvom vnútorne spája s Kristom, na ktorého kňazstve má účasť. Toto všeobecné kňazstvo znamená, že celý novozákonný Boží ľud, Cirkev, je podobne ako starozákonný predobraz Božieho ľudu, Izrael, kňazským ľudom. Cirkev je však dokonalým príkladom tohto kňazského ľudu, pretože sám Kristus dáva krstom účasť na svojom kňazstve všetkým členom Božieho ľudu. Toto kňazstvo sa však neprejavuje vysluhovaním sviatostí, ale aktívnou účasťou na liturgii, predovšetkým na liturgii Eucharistie a prijímaním sviatostí, čím sa zvýrazňuje aj kultový a obetný charakter kňazstva všetkých veriacich. Druhou stránkou je činorodá láska a starostlivosť o bratov a sestry v Cirkvi, čím sa zasa zvýrazňuje aj morálny a komunitný rozmer. Zjednodušene ide v životnej službe každého človeka, kresťana, predovšetkým o dva rozmery, a to je na prvom mieste služba lásky k Bohu a potom na druhom služba lásky k bratom a sestrám.

Druhou formou účasti na Kristovom kňazstve je služobné alebo viditeľné kňazstvo (inak sa nazýva aj ministeriálne alebo hierarchické kňazstvo). Už z názvu vyplýva, že toto kňazstvo prijímajú iba určití služobníci, ktorí sú vyvolení z kňazského Božieho ľudu. Prijatím sviatosti posvätného stavu sa stávajú posvätnými služobníkmi, ktorí okrem základnej služby (Bohu a blížnym v rámci všeobecného kňazstva) prijímajú aj posvätnú službu, ktorou slúžia aj Bohu i blížnym špecifickým spôsobom, ktorým im napomáhajú v plnení ich základnej služby, ktorú prijali v krste. Na samotné služobné kňazstvo možno nazerať pomocou dvoch pohľadov, ktoré sú oba potrebné. Prvým je pohľad „zhora“, teda od Ježiša Krista, ktorý im dáva účasť na svojom kňazstve aj skrze služobné kňazstvo. On je základným vzorom a ideálom kňazskej služby, pretože on jediný ju plnil dokonale. Z jeho kňazstva aj vyplýva bytostná identita kňazov. Druhým pohľadom je pohľad „zdola“, čiže z roviny Cirkvi a kňazskej služby v Cirkvi. Kňaz je tu tým, ktorý je tiež členom Božieho ľudu, z ktorého je vyvolený, aby vykonával službu, ktorou vysluhuje sviatosti, vykonáva službu slova a v konečnom dôsledku smeruje Boží ľud ku konečnému cieľu, ktorým je Boh a spoločenstvo s Ním. Oba pohľady sú pre správne chápanie kňazstva dôležité a nemožno ich od seba oddeliť. Prvý nám hovorí o tom, kto je kňaz, druhý zasa o jeho službe uprostred spoločenstva Božieho ľudu, Cirkvi.

Prosme Ježiša Krista, večného Veľkňaza, aby všetci kňazi, obzvlášť tí, ktorí prijímajú kňazské svätenie tento rok, boli kňazmi podľa Ježišovho Najsvätejšieho kňazského Srdca. *(spracované podľa viacerých zdrojov)*

Nikodém dnešných dní

Peter Krkoš, 4. ročník

Priblížila sa noc a na jeruzalemských uliciach nastáva ticho. V kamenných domoch sa postupne zhasínajú olejové lampy, ľudia si líhajú spať. Dvere jedného domu sú však otvorené, vchádza muž, oblečený vo farizejských šatách, s búšiacim srdcom vystupuje po schodoch na strechu domu. Tam na streche sa čoskoro odohrá stretnutie, ktoré navždy zmení Nikodémov život... a nie len ten jeho.

Nikodém je distingvovaný muž z farizejskej vrstvy a navyše člen veľrady. Ide o jedného z lídrov náboženského a politického života v Jeruzaleme. K Ježišovi prichádza v noci, po západe slnka. Čas po západe slnka bol v Izraeli časom chladu a ticha, keď židovskí rabíni študovali Tóru – Zákon. Aj Nikodém sa ide dať poučiť. Ježiša oslovuje titulom „Rabbi“, čo znamená „učiteľ“. Ešte o tom nevie, no jeho učiteľom dnes bude sám Boží Syn.

Noc je charakteristická tmou, tma zase nedostatkom svetla. Tu nejde o tmu noci, ale o tmu duše, preto Nikodém prichádza k Svetlu, ktoré osvetľuje nielen tmu noci, ale aj tie najtemnejšie zákutia ľudských pochybností.

Nikodémove slová vyznievajú veľmi opatrne. Pravdepodobne len veľmi málo chápe, s kým sa stretá.

„Ak sa niekto nenarodí zhora, nemôže uzrieť Božie kráľovstvo.“ (Jn 3,3) Použitím slova „anothen“ Ježiš vovádza Nikodéma do neporozumenia. Grécky výraz má dva významy, „zhora“ i „znova“. Kým Ježiš hovorí o narodení zhora, Nikodém, chápajúc čisto ľudsky, si vysvetľuje Ježišovu reč druhým významom.

Telo je symbolom slabosti a konečnosti stvorenia, naopak Duch je obrazom božskej sily v živote človeka. Hebrejské slovo „ruah“ značí nielen vietor, ale aj Ducha. Touto štylistickou figúrou Ježiš uvádza podobenstvo o vetre. Pre ľudí antiky, ktorí nemali takmer žiadne poznatky z meteorológie, bol pohyb vetra mysterióznym a božským prejavom. Vietor sa nedá obmedzovať ani zastaviť, a presne tak koná Duch. Človek zrodený z Ducha je ako vietor. Hoci ho ľudia poznajú, nevedia odkiaľ prichádza a ani kam ide. Nikodém postupne začína chápať, že stojí pred niekým, kto je „zhora“.

„A ako Mojžiš vyzdvihol na púšti hada, tak musí byť vyzdvihnutý aj Syn Človeka...“ (Jn 3,14)

Boh už raz v dejinách Izraela uzdravoval pri pohľade na symbol smrti – hada, ktorý sa stal symbolom záchrany. Urobí to opäť, tentokrát raz a navždy. Nebude však vyvýšené smrtiace zviera, ultimátum hriechu na kríž vynesie sám Syn Najvyššieho.

Srdce evanjeliovej pasáže odhaľuje nepochopiteľnú lásku Boha Otca, ktorý jedine z lásky k človeku obetuje svoje všetko – Syna. Boh nechce, aby bol človek zahubený. Dáva mu večný život ako dar. Jedinou podmienkou pre prijatie tohto daru je viera v jediného Božieho Syna. Rozhodnutie je na človeku, život sa dá prijať i odmietnuť. Problematiku znázorňuje kontrast svetla a tmy. Kým svet je vo tme hriechu, Boží Syn prichádza na svet ako Svetlo. Toto Svetlo vo tmách svieti a tmy ho neprijímajú. Svetlo totiž zraňuje oko zvyknuté na tmu. Zjavenie Syna je teda súdom, kde sám človek si je sudcom. To, či ostane vo tme alebo vyjde na svetlo, je len na ňom.

Stretnutie nemá zakončenie. Záver ostáva otvorený. Našiel Nikodém, čo hľadal?

Každý Nikodém nájde, čo hľadá. Musí však vystúpiť z tmy pochybnosti a prísť za Svetlom. Nikodémom je totiž každý jeden z nás.

Nikodém dnešných dní, hľadáš odpoveď? Nájdi Svetlo uprostred tmy a pýtaj sa, Ono má odpovede na všetky otázky sveta.

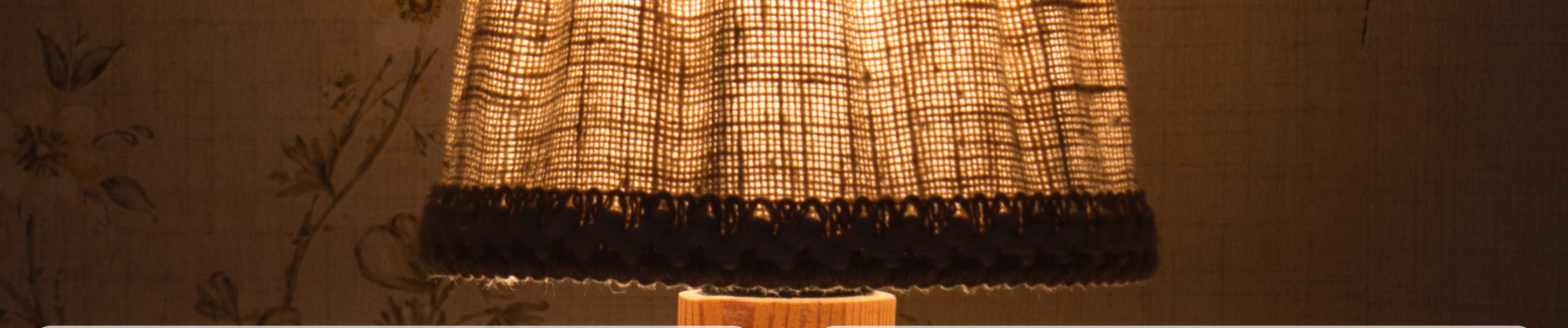

Pod lampou

Mgr. Tomáš Pavlík,
prefekt a vyučujúci v kňazskom seminári

Hoci mnohí ľudia neustále vyhľadávajú kňaza, sú aj takí, ktorí si kladú veľa pochybovačných otázok, a medzi nimi aj tú, či potrebujú kňaza na to, aby sa spojili s Bohom. Pýtajú sa: „Prečo potrebujem kňaza, aby mi bolo odpustené? Nemôžem to Bohu rozpovedať všetko sám aj bez prítomnosti spovedníka?“

Pán Ježiš po svojom vzkriesení prichádza medzi svojich apoštolov a hovorí: „Pokoj vám! Ako mňa poslal Otec, aj ja posielam vás. Keď to povedal, dýchol na nich a povedal: Prijmite Ducha Svätého. Komu odpustíte hriechy, budú mu odpustené, komu ich zadržíte, budú zadržané.“ (Jn 20, 21-23). Sviatosť zmierania je darom zmŕtvychvstalého Pána. Nie je akýmsi výmyslom Cirkvi, prejavom zvedavosti kňazov či miestom na terapeutické vyrozprávanie sa. Veľakrát počas svojho verejného účinkovania Ježiš používa apoštolov ako prostredníkov: pri zázračnom rozmnožení chlebov (Mk 6, 36- 41) alebo keď ich rozposiela po dvoch a zveruje im moc pri hlásaní (Mk 6, 7-13). Zázraky síce konal sám Ježiš, ale svojich najbližších spolupracovníkov pripravoval cez tieto malé viditeľné skutky na väčšie skutočnosti, aby sa stali v jeho mene správcami Božieho odpustenia a milosrdenstva. I kajúcnik, ktorý pristupuje ku svätej spovedi, si musí uvedomiť, že predstupuje pred samého Boha, ktorý si sám vyvolil spovedníka a jeho slovami chce vyučovať a rozhrešovať. Avšak jasným predpokladom musí byť skutočnosť, že kňaz, vedomý si svojej vlastnej hriešnosti, pristupuje k človeku s postojom, ktorý by uskutočnil sám Ježiš Kristus. Kňaz nesedí na súdnej stolici, ale na tróne milosrdenstva. Katechizmus Katolíckej cirkvi učí: „Keď kňaz vysluhuje sviatosť pokánia, vykonáva službu dobrého pastiera, ktorý hľadá stratenú ovcu, službu milosrdného Samaritána, ktorý ošetruje rany, otca, ktorý čaká na márnotratného syna...“ Veľakrát si človek nevie sám poradiť s mnohými ťažkosťami v duchovnom živote, potrebuje usmerniť, vysvetliť, naviesť na správnu cestu. Toto sa deje cez kňazove slová. Táto skutočnosť kladie veľké nároky na ľudskú, duchovnú a intelektuálnu prípravu kandidátov na kňazstvo. Musia si uvedomiť, že pri svätej spovedi vstupujú na svätú zem človeka, ktorou je jeho svedomie, a preto si musia pomyselne zobuť sandále z úcty k človeku, ktorý je práve pred nimi.

Jezuita Józef Augustyn píše: „Vo sviatosti zmierenia sa spovedáme Bohu, ale pred kňazom, ktorý je znamením, ktoré nám dal Kristus.“ Je to veľký dar, keď môžeme z úst človeka, ktorý sa sviatosťou kňazstva stáva nástrojom samého Boha, počuť slová: „A ja ťa rozhrešujem od tvojich hriechov v mene Otca i Syna i Ducha Svätého.“ Sviatosti, a tiež sviatosť zmierenia, sú plodom vtelenia Božieho Syna. Od čias vtelenia Boh stále viac používa hmotné znamenia, aby človeku zjavil svoju nekonečnú lásku. Po spáchaní hriechu je dobré ihneď oľutovať hriech v úprimnosti svojho srdca v súkromí. Avšak Ježiš tým, že zobral na seba našu ľudskú prirodzenosť, chce používať to, čo je nám ľuďom vlastné: aby naše uši počuli slová odpustenia z úst druhého, aby naše oči videli zdvihnutú pravicu pri rozhrešení, aby milý úsmev kňaza vyjadril radosť z úprimnej ľútosti, aby láskavý a úprimný záujem o človeka, vyjadrený v spovedníkových slovách povzbudenia, sprítomnil evanjeliové okamihy, kedy sa Ježiš neodťahoval od hriešnikov, ale prijímal ich a dával im príležitosť na nový začiatok. Ten istý Ježiš, ktorý odpúšťal pred mnohými rokmi, je ten istý, ktorý odpúšťa aj dnes.

Aby som hlásal evanjelium...

Mons. Marián Dragúň, rektor kňazského seminára

V našom seminári sa od roku 2019 stretávajú na formačno – vzdelávacom programe deviati kandidáti na trvalý diakonát. Piati sú za nitriansku diecézu, dvaja za žilinskú, jeden za banskobystrickú diecézu a jeden za bratislavskú arcidiecézu. Predpokladané ukončenie ich prípravy je stanovené na november tohto roka.

Druhý vatikánsky koncil rozhodol, aby bol diakonát obnovený ako vlastný a trvalý stupeň hierarchie a mohol byť udelený aj zrelým mužom žijúcim v manželstve. Konferencia biskupov Slovenska v roku 2013 vydala Smernice o formácii, živote a službe trvalých diakonov na Slovensku, ktorá v zmysle príslušných dokumentov upravuje konkrétne kroky v príprave a službe trvalých diakonov v našich diecézach. V bode 77 stanovuje, že kandidáti na prijatie posvätného stavu majú mať: „Neporušenú vieru a mravy; vedie ich správny úmysel; majú potrebné znalosti a vynikajú čnosťami a inými fyzickými a duševnými vlastnosťami primeranými posvätnému stavu, ktorý majú prijať.“ V prípade ženatých kandidátov sa vyžaduje zavŕšenie 40. roku života a 10 rokov usporiadaného manželského života. Diakoni sú svätení pre službu v troch základných oblastiach: služba lásky a spravodlivosti, čiže charita, služba Božiemu slovu a služba v liturgii.

V nasledujúcich riadkoch sa predstavia dvaja muži, ktorí sa rozhodli odpovedať na Pánovo volanie do diakonskej služby.

Branislav Fabík

trvalý diakon

Moja túžba slúžiť Bohu nejakým spôsobom sa rodila a začala formovať v detstve. Celé to „naštartoval“ môj krst, pri ktorom ma moja mama zasvätila Panne Márii. Služba miništranta a 20-ročná prax kostolníka vo farskom kostole v Topoľčanoch túto túžbu len umocňovala. Štúdium teológie a púť manželky do San Giovanni Rotonda k pátrovi Piovi, kde predostrela moju prosbu: „ako ďalej“, to len zavŕšili. Odpoveď prišla takmer okamžite, v osobe vtedajšieho farára Mons. Mariána Dragúňa, ktorý o mne vedel a ktorý ma oslovil s tým, že v diecéze začne formácia pre trvalých diakonov, či by som nemal záujem. Nasledovala formácia v Kňazskom seminári svätého Gorazda v Nitre a 15. 6. 2019 som z rúk diecezného biskupa Mons. Viliama Judáka prijal posvätný rád diakonátu s dispozíciou, že ma ustanovuje za diakona do Farnosti Nitra – Klokočina, s príležitostnou službou vo Farnosti Topoľčany. A následne prišla pandémia. Až vlastne teraz, po jej ústupe, sa snažím plnšie skĺbiť 3 faktory: rodinu, ktorá žije v Topoľčanoch, civilné zamestnanie (učím na ZŠ v Topoľčanoch a v Nitre) a službu diakona na Klokočine. Pravdu poviem, že je to náročné. Avšak rodina a manželka ma vo všetkom podporujú a o to je to ľahšie. Moja služba diakona je časovo obmedzená predovšetkým civilným zamestnaním, a preto napr. v pracovných dňoch nemôžem slúžiť viac. Som vďačný Pánu Bohu za tento dar, pretože sviatosti, sväteniny a pobožnosti, ktoré môžem sláviť a slávim, ma vnútorne napĺňajú a zároveň moju rodinu posvácujú.

Ján Očovay

kandidát na trvalý diakonát

Už 17. rok žijem v šťastnom a požehnanom manželstve. S manželkou Zuzanou máme dvoch synov (Adam Ján, 15 r., Tadeáš, 14 r.) a dcéru (Johanka, 7 r.). Učím na Základnej škole sv. Don Bosca v Zlatých Moravciach náboženstvo a francúzsky jazyk.

Kde začať? Tak len v skratke. Okrem miništrovania (vraj som začal, keď som mal 4 roky), som od svojich 18-tich začal pomáhať kňazom vo farnosti aj ako mimoriadny rozdávateľ svätého prijímania. Ešte o rok skôr som spoznal svoju budúcu manželku; a keď som končil štúdium katechetiky a francúzskeho jazyka, rozmýšľal som, ako spojiť plánovaný život v manželstve aj s duchovným povolaním, túžbou slúžiť pri oltári a pomáhať kňazom. V tom čase mi pán dekan Marian Javor navodil myšlienku trvalého diakonátu. Myslel som si, že mi k tomu bude stačiť doplniť si nejaké štúdium (pastorálna teológia, homiletika..., také čo som počas predchádzajúceho štúdia neabsolvoval). Nestačilo, a tak som v roku 2009, na odporučenie otca biskupa Mons. Viliama Judáka, začal externé štúdium katolíckej teológie, aby som splnil jednu z podmienok k začatiu formácie. Po úspešnom štúdiu bolo potrebné ešte priblížiť sa ku kánonickému veku. Samotná formácia začala potom v septembri 2019 a mala by byť ukončená v novembri tohto roka.

Vo farnosti som v službe lektora a akolytu a ako som spomínal, učím v škole. Počas pandémie, keď boli kostoly pre verejnosť zatvorené, som sa podieľal na streamovaní online svätých omší.

Formácia, do ktorej som bol vybraný, mi priniesla a aj prináša naozaj veľa – prípravu po duchovnej, intelektuálnej i praktickej stránke na službu trvalého diakona; utvrdzovanie sa v povolaní, nových priateľov, jedinečné spoločenstvo a v neposlednom rade prehĺbenie môjho vzťahu s Bohom. Veľkou oporou mi je aj moja manželka, a zvlášť mi ňou bola počas 5-ročného štúdia. Vždy ma v mojom rozhodnutí a povolaní podporovala. Pred Veľkou Nocou mi dokonca ušila aj novú albu.

Mojou túžbou je, aby som bol v službe diakona potrebný a užitočný. Zvlášť sa teším na službu v liturgii, ale aj na ostatné možnosti mojej služby.

Súťaž

Matej Kuna, 1. ročník

„Život je skutočne krásny iba vtedy, ak sa nám podarí Boha dať na prvé miesto.“
Bl. ....

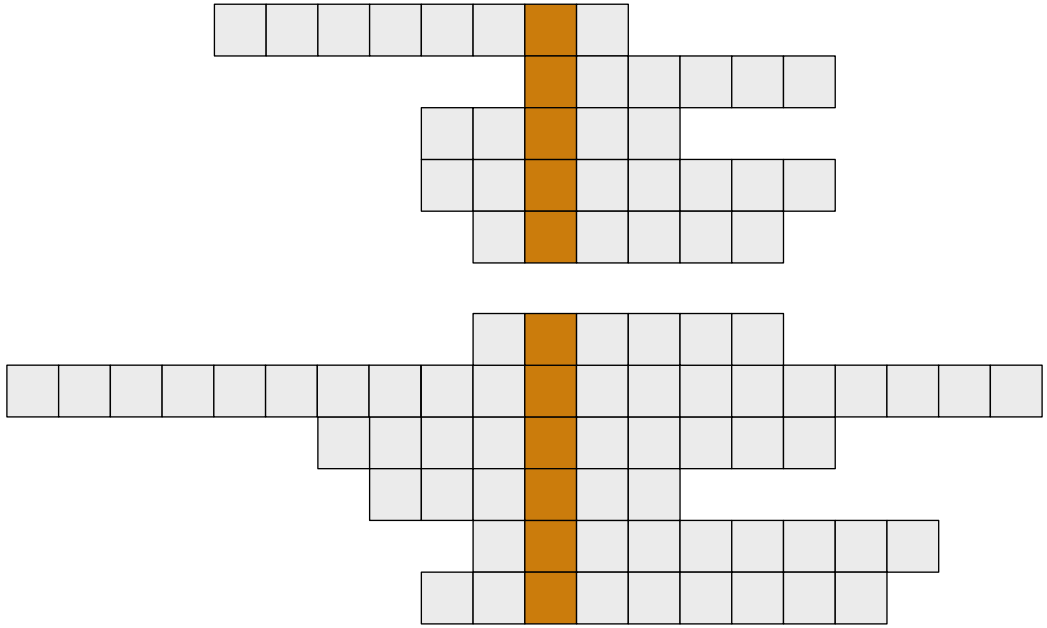

1. Rodisko Karola Wojtylu.
2. Rodisko sv. Kláry a sv. Františka.
3. Mesto vo Francúzsku, kde sa v roku 1858 zjavila Panna Mária.
4. Pútnické miesto v okrese Uherské Hradiště späté s úctou sv. Cyrila a Metoda.
5. V tomto talianskom meste sa nachádza Nazaretský domček.
6. Najznámejšie portugalské mariánske pútnické miesto.
7. Mesto v Španielsku, kde končí Svätojakubská cesta.
8. Mariánske pútnické miesto v Bosne a Hercegovine.
9. Mesto, kde sa nachádza slovenská národná svätyňa.
10. Hora na Kysuciach, kde sa nachádza Chrám Panny Márie Matky Cirkvi
11. Malá dedinka vo francúzskych Alpách, kde sa zjavila „plačúca“ Panna Mária

---

Správne riešenie tajničky nám posielajte do 31. 8. 2022 na adresu: gorazd@ksnr.sk alebo Redakcia časopisu Gorazd, Samova 14, 949 01 Nitra.
Ďakujeme všetkým, ktorí sa zapojili do veľkonočnej súťaže a blahoželáme vyžrebovaným výhercom – Anežka R. z Trenčína, Mária Š. z Palárikova a Helena Š. z Čiernych Kľačian.

Vtipy

Piarista, františkán a dominikán spolu kráčajú po starej prašnej ceste, rozjímajú a dišputujú o charizmách ich rádov. Zrazu sa pred nimi objaví Svätá rodina s malým Ježiškom v jasliach, nad ním svätá Panna Mária so svätým Jozefom. František padne tvárou do prachu zeme s rozopätými rukami v tvare kríža žasnúc nad obrazom chudoby a poslušnosti, dominikán okamžite kľakne na obe kolená adorujúc predobraz Svätej Trojice a krásnu scenériu Svätej rodiny, zatiaľ čo piarista ide k svätému Jozefovi, chytí ho okolo ramena a pýta sa ho: „Už ste uvažovali, kam ho dáte do školy?"

Lekár, kňaz a rabín sa rozprávajú o tom, kedy začína život. Lekár: „Život začína na 14. deň keď sa v plode rozbúcha srdce". Kňaz: „Nie nie! Život začína od počatia!!" Na to reaguje rabín: „Páni, Páni ani jeden nemáte pravdu, život začína až keď sa deti odsťahujú z domu a svokra do domova dôchodcov."

Čo je teória relativity: Päť vlasov na hlave, to je primálo, ale päť vlasov v polievke, no to už je priveľa!

Malý škôlkar nervózne prestupuje v kostole z nohy na nohu. Každú chvíľu uprene pozerá na večné svetlo, až naraz vykríkne: „Mama, kedy už konečne naskočí zelená?"

Matka posiela Matúša na faru a napomína ho: „Buď zdvorilý! Keď príde pán farár pekne pozdrav – Pochválený buď Ježiš Kristus!" O chvíľu sa Matúš vráti a matka sa ho spytuje: „No bol si zdvorilý?" „Áno, ale prišla otvoriť gazdiná tak som ju pozdravil – Zdravas, Mária!"

Nový lekár v psychiatrickej liečebni ide po chodbe a vidí tam sedieť niekoľkých pacientov. Spýta sa prvého: „Ty si kto?" „Ja som Napoleon." „A kto ti to povedal?" „Pán Boh." Druhý pacient na to: „Ja som mu nič nepovedal."

Drahí priatelia, ak máte záujem dostávať náš časopis priamo ku vám domov, môžete si ho objednať zaslaním objednávky s vašimi údajmi a počtom objednaných kusov na e-mailovú adresu gorazd@ksnr.sk alebo na adresu Redakcia časopisu Gorazd, Samova 14, 949 01 Nitra. S prvým číslom vám zašleme aj poštovú poukážku. Odporúčaný príspevok za 3 čísla – Veľká noc, Leto, Vianoce – je 3,60€.

Nitrianska diecéza

10. júna 2022 o 10:00
v Katedrále sv. Emeráma
v Nitre

Lukáš Frank
Klátova Nová Ves

Dominik Tisovský
Žitavany

Banskobystrická diecéza

18. júna 2022 o 10:00
v Katedrále sv. Františka Xaverského
v Banskej Bystrici

Adam Murko
Sebedražie

Ottó Péter
Plášťovce

Diakonské svätenie

Žilinská diecéza

11. júna 2022 o 10:00
v Kostole Sedembolestnej Panny Márie
v Žiline na Vlčincoch

Matúš Mažgut
Žilina - Hájik

Zdenko Mravec
Panny Márie Kysucké Nové Mesto

Michal Rudinec
Žilina - Vlčince

Adam Štefanec
Žilina - Solinky